

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 46

Fylke: Buskerud

Tilleggsspørsmål nr. - -

Herad: Sal

Emne: Dei kloke

Bygdelag: Vaahnadal

Oppskr. av: Hans B. Joh

Gard: Sek

(adresse): Sal

G.nr. 115 Br.nr. 2 og 3

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle. og set og høit av gamle

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

Et vanskele spørsmål og svare paa
 Her fins ingen gamle paa lang tid at paa
 høit om gamle kloke jeg er den elste
 82 aar. Skal prøve at skriv ned det jeg
 har kikket og har høit av gamle som nu
 er døde. Ja va mange for i tiden som
 kunnit raad for skjukelama for folk
 og krypter. Ein va kalla kinnhendingen
 (Kinn Knäkten) död omkring 1850 han blev
 meget brugt paa mange maater til
 at Tjüttra og laga medelrin av forskjeligt
 gras. Det er en fildragels om min Berlefars
 som søgte ham den er forlang at ta med her
 Rangdi & Birben död 1885 var og flink
 til at Tjüttra (gjøre aat) for faarskjellig
 skjukelamer sasan grepa antuseld
 og mangt anna som eg iorkji hüsä
 mamn paa. Attri Billehuset död
 fört i 1900 fik lare künsten av
 Rangdi og fortsatte en tid med det
 at Gemme blod (Stikka blö) var mykje
 brugt og det var mange som kunna
 den karste (Künsten) Det var

forstjellige formidlere som blev
(Det var en gammel mand som lærte mig, er men
jeg kan ikke sige den her) og det var mange
som havde lært den.

Et slags onde en fik paa øjet kaldes
Støget (Haagget) Da skulde velkomende
gaa til en kvinde eller Mann at de skulde
hugge støget av øjet. (Maatte være ubesleget)
Han eller Han fant et langt halmstraa
med tre led la en Trebalerken (Baalisk)
paa hodet til hunden han sat paa en stol
Da tok han (Han) en skarp kniv i Högre
hand og halmstraaet i den anden la det
paa Trebalerkenen og hugg av det første
led av straaet og sa E Högg
Haagga saa at at dette appisjen
for hver av de tre led paa straaet
og en formüller som ingen fik hørt
(da jeg var smaa var jeg i et slikt tilfelle
hos en kone og det hjalp)

En Skjudekan de kalte just da fant
de Bluenaver (av en gammel siljekal)
(Baaljükal) og rögt med.

I Herredet var det en mann de
kalte Aljikklaesatn død sirt i 1800
noke andre navn har eg intji hørt
paa han. Han skulde være noke mair
en andek i domoat og blev hentet
langt veier. Engang blev han hentet
over fjellet til en seter i sat det var
li kjijt som va skjute kjit vurt bra att
Det var nerten ingen idvortes skjudekan
ittu de forsögt sin kunst paa en
eller annen maate

Karsleis de fik lært disse Kunstnerne
var at dem som havde faat lært at
brukke den fortællt og lærte dem til
en sleghning eller godt betrod Veron
Slekt jik det fra Slekt til Slekt
No er det slekt slekt har bare minnet
ijjen Vi som er blit gamle

Det var mange slags
planter (Gras) som de brügte til
mederis baad til folk og Kjøtt

De navn som de havde paa den
og den plante (Gras) er det næsten ingen
nu som Veit. Vilkken plante Det er
og hvad den brügte til

yes skal nevne nogen
Turregras for Turrebet
Lüngerat for lüngerükte paa dör
Kjempere (Harmann) for vort
Leagrass for Engelt skjüke paa smaa barn
Lirisop (en slags søpp) at lagge paa soar

sa de slutta blö
Haralabb for Antüseld
Güll blomna for Gülar at
skülde spires (ett spirst gült enten
blomna eller annet gult er et
prob. at middel mot Gülar at